

Til
Trøndelag fylkeskommune
(brevet sendes kun elektronisk)

Trondheim, 13.09.21

Høringssvar Regional plan for arealbruk i Trøndelag 2021-2030

Innledningsvis ønsker Næringsalliansen for Trøndelag (NAT) å takke for forlenget høringsfrist når det gjelder innspill til overnevnte planforslag. Dette gjorde at NAT fikk behandlet RPA i vår felles samling 9.-10. september.

NAT, som består av samtlige uavhengige næringsforeninger i Trøndelag med nærmere 5.000 medlemsbedrifter, har samlet seg rundt følgende felles uttalelse:

NAT vil starte med å påpeke betydningen av at RPA blir en mulighetsplan. RPA bør ikke føre til et større byråkrati lokalt. Næringslivet i Trøndelag trenger en forutsigbar arealforvaltning og en langsiktig arealpolitikk, som gir grunnlag for at alle bedriftene i Trøndelag kan omstille seg for å imøtekomme FNs bærekraftsmål. NAT ønsker ikke regionale planer som innskrenker kommunenes lokale handlingsrom innen arealforvaltning. Det uttrykkes også en viss skepsis til muligheten for at store regionale planer vil bli brukt som hjemmelsgrunnlag for å hindre ønsket kommunal og regional utvikling. Det er samtidig en bred enighet i alliansen om at det er nødvendig å kunne vurdere arealer i et regionalt perspektiv. NAT mener allikevel at lokale planer skal tillegges mest vekt når det oppstår konflikter innen arealutnyttelse.

I flere av forslagene til mål for planen, er det satt stort fokus på sentralisering, bl.a. av bærekraftshensyn. Det savnes en refleksjon som har fokus på planlegging som balanserer fremtidens arealbehov i mer sentrale strøk med livskvalitet og utvikling også i grendene slik at man unngår fraflytting i distriktene. Trøndelag består av mange distriktskommuner hvor det er viktig å tenke aktivitet også utenfor byene/tettstedene. Det er viktig å også legge til rette for utvikling i innlandet, gjennom å legge til rette for muligheter og forutsigbar arealplanlegging. I store deler av Trøndelag vil spredt boligbebyggelse fortsatt være ønsket. Dette må overordnede planer som RPA, legge til rette for at er mulig også i fremtiden.

NAT legger merke til at Trøndelag fylke i RPA er inndelt i kysten, aksene og innlandet. NAT mener at aksene må forlenges med denne inndelingen; Støren- Melhus- Orkanger- Steinkjer- Namsos. I tillegg bør næringstygdepunktene klart fremgå av planen. Trøndelag trenger i stor grad å bindes sammen, ikke deles opp.

I forslaget til RPA vises det til begrepet «regionale sentre». Hvem og hva bestemmer hvilke byer/tettsteder som får denne statusen? Som i punktet ang. inndeling av fylket i tre områder, er NAT også bekymret for inndelingen i regionale sentre og fordeling av ressurser i denne sammenhengen. Hvilke konsekvenser får denne inndelingen for framtidig planlegging? Vi mener det må sees på hvilke byer/tettsteder som skal ha status som regionale sentre på nytt, her må kommunene og regionrådene høres i stor grad gjennom sine innspill. NAT mener inndelingen ikke står i samsvar med felles bo- og arbeidsmarkedsregioner.

I utkastet til plan (kap 4.1) brukes begrepet duosenter, som alternativ til f.eks. regionsenter. Hensikten med dette oppfattes å være at to kommunesentre skal utfylle hverandre, og da slik at de oppfyller det som benevnes under ett av bærekraftsmålene som «en sterk senterstruktur» og at de skal kunne være et godt alternativ til ett regionsenter. Dette anses for å være en god tanke, men dette vil fordre at fylkeskommunen evner og vil prioritere et langt bedre kollektivtilbud mellom de to stedene som defineres som duosenter. Helt konkret må dette for eksempel være et busstilbud som for eksempel har avganger minst en gang i timen fra hvert av de to sentrene, i alle fall i tidsrommet mellom kl. 06.00 og 22-23.00. Dette vil binde felles bo- og arbeidsmarkedsregioner tettere sammen.

Storbyene er hardt presset på areal. NAT mener at RPA i større grad må legge til rette for at hele Trøndelag tas i bruk. Man må tørre å tenke visjonært, planlegging må skje før behovet er der. Næringsareal må være innflytningsklare når de riktige næringsaktørene melder seg. Det er en kjensgjerning for NAT som daglig arbeider med å tilrettelegge for næringsareal, at mange av arealene som finnes, ikke «passer» til behovet. NAT er også kritisk til eksisterende rapporter og oversikter over ledige næringsareal i regionen. Med betydelige omdisponeringer i løpet av kort tid, gir ikke dette godt nok grunnlag for planlegging. Arealplanen bør være en støtte til kommuner som tør å satse stort. Strategiske arealavklaringer og forutsigbarhet rundt godsløsninger er et tema som bør ha fokus i regional plan for arealbruk.

Strømkapasitet er et stort problem i store deler av fylket vårt, og legger hinder for utvikling. Trøndelag må være klar for de nye etableringene som følge av det grønne skiftet. Fremtidig energibehov er viktig i denne sammenhengen. I den forbindelse må det sees på om dagens lov/forskriftsverk gir nødvendig åpning for at nettselskapene har mulighet til å få nødvendig infrastruktur raskt nok på plass. Det er en forutsetning for at næringslivet skal ha mulighet til å omstille sin energibruk fra fossile energibærere til 0-utslipps alternativ.

Når det gjelder kap 5.6 sjøområdene er det påpekt i R27 at arealplanlegging i sjø bør gjennomføres som interkommunale planprosesser der det er hensiktsmessig. Her ville det vært til stor hjelp for det strategiske arbeidet om RPA har sagt noe om hvilken inndeling av regionen sine sjøareal som er hensiktsmessig. Man har fremhevet noen av de marine næringene, men det vil i fremtiden være mange flere enn de som står oppnevnt her. Vi savner også en mer aktiv holdning til kartlegging i sjø. Dette er en av grunnforutsetningene for å kunne drive bærekraftig arealforvaltning, og burde vært omtalt som en av pilarene som fylkeskommunen har fokus på. Hitra og Frøya har sammen med bl.a. fylkeskommunen gjennomført prosjektet Aktiv forvaltning i sjø. Denne modellen kan være en måte å innhente kunnskap for resten av fylket også, men da må fylkeskommunen bli tydeligere på at dette er en ønsket strategi for hele fylket.

Vi mener kartlegging i sjø er en av de viktigste satsingene i regionen fremover. Havrommet er et av Norges viktigste næringsarealer. Dette burde hatt mye mer fokus i planforslaget og bør inn i handlingsprogrammet. Mange kommuner, spesielt kystkommuner, er opptatt av større sjølbestemmelse i utvikling av areal. Nettopp for å kunne legge til rette for den sterke veksten innen leverandør- og servicenæringen knyttet til sektorer som havbruk eller andre sektorer med stort vekstpotensial.

NAT er også opptatt av verneområder. Når omsøkte tiltak kommer for nært vernesonen, gis det ofte negativt tilsvar. Omsøkte lokaliteter for akvakultur i nærheten av et verneområde er et eksempel på tiltak som kommer «for nær» vernesoner. Hvis ikke en formålsgrense er en reell grense, så må dette justeres.

NAT mener at planen godt kan være mer ambisiøs på å tydeliggjøre fylkeskommunens rolle som samarbeidspartner for kommunene, for å utvikle næringslivet og å tiltrekke nye, større og framtidsrettede næringsetableringer til de ulike delene i Trøndelag. Til slutt vil NAT nok en gang understreke behovet for at RPA blir en mulighetsplan og ikke en begrensende plan for videre utvikling et felles Trøndelag.

Med vennlig hilsen,
Næringsalliansen for Trøndelag

Berit Rian
Leder Arbeidsutvalget
(og adm. direktør Næringsforeningen i Trondheimsregionen)